AFORISME DIN SERBIA

traducere de Valeriu Butulescu

Bucuresti 2010

Aleksandar Baljak

Votez pentru dialog! Punct!

Şi eu ştiu că nu ştiu,
dar nu fac din acest lucru o filozofie.

E adevărat că eu v-am condus,
dar ne-am rătăcit împreună.

Ce folos că democrația bate la uşă,
dacă noi nu suntem acasă?

Am mustrări de conştiință.
Adică, duşmanul interior nu doarme.

Suntem încercuiți.
Peste tot, în jurul nostru e doar străinătate.

Călăul a fost lângă victimă în cele mai grele momente ale acesteia.

Dictatorul doreşte acelaşi lucru ca şi poporul:
să decidă singur în toate.

În afară de genocid,
pe teritoriul nostru nu au avut loc incidente mai serioase.

M-am căsătorit din pură curiozitate.
Voiam să ştiu dacă există viață după moarte.

Nu sunt o fire schimbătoare, dar vântul bate,
când dintr-o parte, când din cealaltă.

Am fost sub ocupație turcească,
pe vremea când mulți nici nu ştiau de existența turcilor.

Demonstranții s-au năpustit, cu spinările lor,
asupra bastoanelor polițiştilor surprinşi.

Un singur om este vinovat pentru toate acestea.
Întâmplarea face că pe acel om l-a votat toată lumea.

E adevărat, în fața ofițerului stării civile am spus "da",
însă declarația mea a fost scoasă din context
şi s-a interpretat că sunt de acord cu căsătoria.

Milan Beštić

Regimul vechi a murit,
dar i-a donat celui nou organele.

Ipohondrul a fost vindecat.
S-a îmbolnăvit.

Îmi place sexul
şi mi-l amintesc cu mare plăcere.

De ce oare criticii literari nu poartă uniformă?

Ne-am înțeles să dărâmăm casa.
Înțelegerea e constructivă.

A ridicat mâna asupra sa şi a fost imediat condamnat.

Indispensabilii noştri sunt în stare bună.
Nu-i vom schimba.

Planul de botez al vasului a fost depăşit.
Vasul s-a scufundat.

Şi Bonaparte a visat că este Napoleon.
Dar visul lui s-a izbândit.

Câinii războiului sunt animalele
de casă ale conducătorilor militari.

Nu respect una din cele zece porunci.
Sunt creştin, în proporție de 90 la sută.

În banca noastră banii voştri sunt în deplină siguranță.
Nici măcar voi nu-i puteți ridica.

Cetățenii sunt rugați să nu facă rezerve de bani la domiciliu;
statul tipăreşte cantități suficiente.

Mulți au plecat din țară pentru o viață mai bună.
Încercarea lor a eşuat.
Aici se trăieşte rău, în continuare.

Dacă din cinci avioane ale noastre se doboară trei,
ne-au rămas patru.
Orice altă aritmetică nu este patriotică.

Ieri spunea că e miercuri, azi spune că e joi,
mâine va spune cu totul altceva.
Cum să ai încredere într-un asemenea om?

Branislav Crnčević

Avem cea mai perfectă străinătate din lume.

Aş putea să trăiesc mai bine,
dar mi-e ruşine.

Eu nu am merite.
Mi s-au plătit toate serviciile.

De când am auzit ce vorbeşte,
nu mai cred în ceea ce aud.

Am plecat după o viaţă mai bună.
Revin peste o jumătate de oră.

Pentru fiecare patriot ucis
cerem câte o sută de turişti germani.

Istorie: în fiecare zi marile puteri
zdrobesc câte un agresor mărunt.

Aş fi putut să lupt pentru o cauză mare,
sau pentru două, trei mai mici.

Dacă există interes major,
istoria trebuie să accepte noi figuri istorice.

Înainte de război nu aveam nimic.
Apoi au venit nemţii şi au distrus totul.

Înainte de război tata era bătrân şi bolnav.
Azi, tata este tânăr şi sănătos.

Am auzit că mâine va fi mai bine,
dar, ca un făcut, mâine nu voi mai fi aici.

Străbunii noştri au trăit în sărăcie, iar,
după cele mai noi date, unii dintre ei nu au trăit deloc.

Azi Galilei n-ar mai fi condamnat pentru
 că Pământul se roteşte,
dar cu siguranță s-ar găsi un alt motiv.

Din furnică nu a ieşit nimic,
deşi munceşte şi se chinuieşte.
Maimuța se prosteşte în copac,
dar din ea s-a ridicat omul.

Aleksandar Čotrić

Cândva, conducătorii sârbi au pupat picioarele ocupantului.
Cu timpul, respectul lor s-a ridicat la un nivel superior.

Mai întâi ni s-a născut copilul, apoi ne-am căsătorit,
mai târziu am început să trăim împreună
şi va veni timpul când ne vom şi cunoaşte.

Primim salariile cu câteva luni întârziere pentru
că lucrăm prea repede.

Vor iar să mănânce?
Dar nu e-n fiecare zi Crăciunul!

Acolo unde intervine al treilea nu mai există dialog.

Cel ce va supravieţui, acela va povesti.
Dacă va avea cui.

De ce scriu aforisme?
Pentru că nu le pot memora pe toate.

Sunt judecaţi şi cei nevinovaţi.
Toţi sunt egali în faţa legii.

Garantăm adversarilor politici libera circulaţie.
Câte două ore pe zi.

Profesorii flămânzi ar trebui să se ruşineze.
Ce exemplu dau ei tinerelor generaţii?

Pe mine şi pe vecinul meu
nu ne putea despărţi decât moartea.
Tocmai de aceea l-am omorât.

Ei au preluat puterea în mod democratic.
Câteva decenii mai târziu, alegerile au confirmat acest lucru.

Ratko Dangubić

Ideile l-au ridicat.
Nu s-a mai întors.

citat din, traducere de Valeriu Butulescu

Nu-l spânzurați!
Am o idee mai bună.

Reversul medaliei este mai aproape de inimă.

E atât de bine,
încât situația nu se poate îndrepta.

Mi-au lărgit orizontul.
Au făcut pustiu în jurul meu.

Vă dăm libertatea cu lingurița,
pentru a vă obliga să deschideți gura.

Trebuie să strâng cureaua.
Odată cu libertatea au venit şi eliberatorii.

Şi-a dat viața pentru patrie de mai multe ori.
Azi, din treaba aceasta trăieşte.

Numai arcuri de triumf, unul după altul.
Niciodată nu vom ieşi din acest întuneric.

Înălțimea Sa şi poporul sunt frați siamezi.
Nu pot fi despărțiți fără vărsare de sânge.

În epocile în care se ridică cele mai multe monumente,
cei mai mulți oameni lucrează în carierele de piatră.

Vesna Denčić

Lumea nu se poate prăbuşi fără noi.

Suntem de acord cu orice.
Este ultima noastră ofertă.

Mi-am cumpărat armă.
Acum reprezint şi eu sexul tare.

Păcat că nu mă pricep la politică.
Aş avea atâtea de spus.

Ne-am vândut sufletul diavolului.
Acum a venit după ambalaje.

Cele zece porunci dumnezeieşti
au fost reduse las dimensiuni suportabile.

Napoleon a fost înfrânt în Rusia.
Noi nu a trebuit să mergem atât de departe.

Lanțul criminalilor a fost rupt.
Jumătate sunt la închisoare,
jumătate sunt la putere.

Ranko Guzina

La Forțele de Muncă a fost lansată deviza:
Cine aşteaptă cel mai mult, va fi angajat cel mai repede.

Numai la Teatrul Național îşi fac armata câteva sute de recruți.
Ei ne apără în cazul în care ne va ataca un teatru străin.

Orice guvern al Serbiei, care-şi va da demisia,
va fi un guvern al salvării naționale.

În localul nostru este obligatoriu să porți papion şi vestă antiglonț.

L-am rugat pe Dumnezeu să ne ajute.
A spus că o să vadă ce se poate face.

A murit într-un nefericit accident,
dimineața la prima oră, aşa cum fusese planificat.

Spărgătorii au lăsat în urma lor o dezordine înfiorătoare.
Se vede lipsa lor de educație.

Am avut un guvernator al Băncii Naționale care
nu a permis tipărirea banilor.
A fost schimbat pentru că
a obstrucționat libertatea tiparului.

Rade Jovanović

Din salarii şi pensii nu se poate trăi.
Din fericire, viața nu este obligatorie.

Ne doare mult nedreptatea.
Dreptatea nici măcar nu o simțim.

A fost un război de eliberare.
Cain l-a eliberat pe Abel.

Nu ştim să folosim furculița şi cuțitul.
Ne încurcă furculița.

Sârbii, de secole trăiesc liberi.
Se schimbă doar eliberatorii.

Orice plăcere se plăteşte.
Dar munca nu este pentru noi o plăcere.

Suntem pentru Europa o verigă importantă.
Numai că ne-am desprins de lanț.

Pot să aleg: să fiu o marionetă,
sau viața mea va atârna de un fir de păr.

Căpitanul e ultimul care părăseşte corabia.
Aşteaptă ca rechinii să se sature.

Nimeni nu poate enumera succesele
guvernului nostru fără a intra în conflict cu acesta.

Pavle Kovačević

La noi, totdeauna a fost libertatea cuvântului;
unii oameni au fost chiar bătuți pentru
a începe să vorbească.

Îmi plac lucrurile trecătoare.
De exemplu, viața.

Când râul seacă,
toți devin pescari.

Reformată, tabla înmulțirii dă rezultate mai bune.

Ni s-a urcat în cap pentru
a vedea mai bine încotro ne conduce.

Faceți-ne o listă cu ideile care ar putea să ne treacă prin cap.

În mâinile călăilor experimentați,
victimele mor de moarte naturală.

Doi şi cu doi fac patru,
numai dacă împrejurările permit acest lucru.

Cu cât te ploconeşti mai adânc,
cu atât fundul tău ocupă o poziție mai înaltă.

Alungarea oamenilor deştepți ține
de sfera schimburilor culturale dintre state.

Ideile progresiste sunt periculoase
pentru că nu corespund condițiilor prezente.

Ne-am omorât între noi pentru
a dovedi care dintre sisteme este cel mai umanitar.

Politicianul este un om pe care îl plătim bine,
pentru a ne convinge mereu că trăim bine.

Iva Mažuranić

Sângele nu este apă.
Nu poate astâmpăra setea.

Cei mai frumoşi ani i-am petrecut sub ocupație.

Nu avem nevoie de ajutor,
în afară de cel umanitar.

Întâmplător, anchetatorul a fost ultimul interlocutor al
acuzatului.

Puteam învinge şi cu mai puține victime,
dar n-am vrut să mergem pe linia rezistenței minime.

În țările comuniste, la cursele de cai ia startul un singur cal.
Dar acesta e iute ca săgeata.

Acest cartier este o colonie rece, de beton, fără suflet.
Nu are nici măcar un monument de erou național.

Muncitorii clandestini, din motive uşor de înțeles,
îşi schimbă frecvent numele, costumele, locuințele, soțiile...

Când, după cinci secole turcii au plecat, pe peretele
cârciumii a apărut textul:
"Aşa pățesc duşmanii poporului sârb".

Țăranii aşteaptă luni de zile, în fața silozurilor,
să li se plătească grânele, ceea ce confirmă vitalitatea
agriculturii noastre.

Magazinele sunt pline, prețurile, accesibile,
dar nimeni nu cumpără nimic.
Se pare că raporturile dintre vânzători
şi cumpărători sunt foarte tensionate.

Dejan Milojević

Am un alibi ideal.
Am fost o victimă.

Nu putem intra cu capul în zid.
Nu avem un vânt favorabil.

A murit într-un accident de circulație.
L-a călcat un tanc.

Am putea hrăni jumătate din Europa
şi o bună parte a Serbiei.

Cea mai puternică armă
a noastră este îmbrățişarea frățească.

Am dărâmat moscheea,
deoarece a violat spațiul nostru aerian.

Cea mai bună parte a societății este cu noi.
Ceilalți nu au arme.

Eu nu sunt criminal de război.
Meritele mele sunt cu mult mai mici.

Televiziunea de stat a informat că în stradă au ieşit peste o mie de demonstranți,
ceea ce este adevărat: au fost, o jumătate de milion.

Ninus Nestorović

Spiritul este rugat să intre înapoi în sticlă.
Îi garantăm dreptul la libera circulație.

Sunteți scriitor?
Şi cui îi scrieți?

Absența martorului este motivată.
E în concediu cu plată.

Cerşetorul a luat cu el planul oraşului.
Caută un loc de muncă mai bun.

Dacă turcii ar fi citit poezia noastră patriotică,
ar fi ştiut cu cine au de-a face.

N-am intrat, pentru prima oară, într-un război fratricid.
Noi suntem o veche familie sârbească.

Luați, obligatoriu, un cadou pentru doctor.
Nu uitați: "Sănătatea voastră este în mâinile voastre".

Pe străzile oraşului nostru au apărut astăzi 86 de tancuri,
care, cu siguranță, îi vor ajuta pe cetățeni să ajungă mai
repede acasă.

Jovo Nikolić

Fructele şi-au dat examenul de maturitate.
Din ele au rămas doar sâmburii.

Doamne, ajută-ne dacă exişti.
Dacă nu exişti, spune-ne, ca să nu mai tragem speranță.

Rezultatele luptei sunt foarte vizibile.
Oriunde te uiți, e nevoie de renovare.

Dacă va trebui, vom munci degeaba,
dar nu vom permite nimănui să ne exploateze.

America nu mai are un Taur Aşezat,
ca odinioară, ci unul care sare la toată lumea.

Au descoperit un nou balsam.
Acum ne fac răni noi, pentru a putea să-l folosească.

Războiul civil este un lucru foarte practic.
Deschizi fereastra şi îți aperi patria.

Am reuşit să ne unim gândul cu fapta.
Nu mai facem nimic şi nu ne mai gândim la nimic.

Aceasta este patria strămoşilor noştri.
Cei tineri sunt nevoiți să caute în altă parte.

Nu au murit toți, datorită diplomației.
Au supraviețuit cei care au condus negocierile.

Omul a depăşit, şi evoluția, şi revoluția.
Din prima a rămas fără coadă, iar din a doua, fără cap.

Đorđe Otašević

M-am speriat când mi-am văzut dosarul din arhivele poliției.
Atâtea greşeli de ortografie!

Acuzatul şi-a mărturisit crima.
De altfel, a fost recunoscut şi de victimă.

Alegerile au decurs corect.
Poliția a percheziționat personal fiecare alegător.

Comuniştii n-au putut să ne convingă,
într-o jumătate de veac,
de calitățile comunismului.
Anticomuniştii au reuşit treaba aceasta în câțiva ani.

Inamicul a fost mai puternic în aer,
dar noi am avut supremație în subteran.

Țara noastră este atât de mică,
încât cumpărătorul o poate lua imediat acasă.

Fabricanții de arme au obligația de a avertiza utilizatorii,
că produsele lor dăunează sănătății.

Am acceptat ultimatumul lor,
deoarece ne-au rugat frumos.

Nu ne putem rătăci.
Nici măcar nu ştim încotro am pornit.

Eschimoşii sunt fericiți.
La ei noaptea ține doar şase luni.

Ştiu că roata a fost inventată,
dar a mea nu se mai învârte.

Steaua cu cinci colțuri ne-a călăuzit paşii.
Ne-am împrăştiat în toate direcțiile.

Cenzura este interzisă.
Dar noi suntem un popor iubitor de libertate
şi nu respectăm nici o interdicție.

Raša Papeš

Înecatul avea un singur defect.
Bea prea mult.

După fiecare înfrângere suntem tot mai puternici.
În curând vom fi cei mai tari.

Când se recurge la forță,
glasul rațiunii se transformă în țipăt
şi atunci se aude mai bine.

Dacă muream ieri, făceam o mare greşeală.
Azi, şansele mele de a muri sunt cu mult mai mari.

Criminalul de război şi-a parcat maşina într-un loc interzis.
De data aceasta o s-o pățească!

Ar fi rămas o infracțiune neînsemnată,
dar numeroasele ei victime
îi conferă o dimensiune exagerată.

Un polițist pe cap de locuitor.
Acest raport ideal este de nerealizat,
datorită lipsei acute de cetățeni.

Dacă am primi mai des ajutoare umanitare,
am putea ajunge la nivelul celor
mai dezvoltate state ale lumii.

Tatăl meu a plecat la revoluție desculț şi despuiat,
dar s-a întors îmbrăcat ca un adevărat creator de modă.

Observatorii greşesc, atunci când ne judecă la prima vedere. Ar trebui să fim supuşi unor observații îndelungate.

Cetățenii fug din fața tancurilor şi bastoanelor de cauciuc, periclitând astfel fragila unitate dintre armată, poliție şi popor.

Zoran T. Popović

Mă simt îndreptăţit să vorbesc cât mai frumos despre mine,
deoarece văd că alţii nu reuşesc să facă acest lucru.

Sisif a făcut progrese în muncă.
A primit o piatră mai mare.

Criza a cuprins întreaga lume,
dar se manifestă numai la noi.

Femeile nu se mai interesează de mine.
Ele nu mai sunt aşa ca odinioară.

Comunismul s-a dezintegrat singur.
L-a strivit povara popularităţii.

El nu ştie pentru ce a fost arestat,
dar ignoranţa nu constituie o justificare.

Nu am numărat voturile împotrivă,
pentru că este imposibil ca asemenea voturi să existe.

Căpitanul părăseşte primul corabia,
pentru a putea trimite pasagerilor telegrame de îmbărbătare.

Poliţia arestează nevinovaţi.
Un avertisment pentru criminalii înrăiţi care
s-ar putea şi ei să o păţească.

Comuniştii s-au travestit în demonstranți,
dar înşelătoria nu a mers.
Oamenii i-au recunoscut şi iar i-au votat.

Dušan Puača

Turnul este drept.
Privirea voastră e oblică.

Generalii noştri sunt cei mai buni.
Toată lumea îi caută.

La capătul tunelului n-am găsit lumină.
Am săpat degeaba.

Încă o schimbare de direcție
şi ne vom întoarce de unde am plecat.

Aş fi scris şi eu Frații Karamazov.
Dar Dostoiewski a fost mai iute.

Revoluționarii provin din familii sărace.
Copiii lor, din familii bogate.

De data aceasta am fost mai rapid ca amantul soției.
M-am ascuns primul în şifonier.

Am împlinit 51 de ani. Am devenit proprietarul majoritar
al pachetului de acțiuni al vieții mele.

Grecii antici n-au fost extraordinari constructori.
Mai mult de jumătate din edificiile lor s-au dărâmat.

Milivoje Radovanović

Trei persoane s-au recunoscut în acest aforism.
Iată cât de imprecisă este satira.

Cine nu a simțit chemarea junglei,
acela nu ştie ce este memoria istorică.

A fost un proces democratic.
Cel linşat a trebuit să respecte voința majorității.

Nu putem să fim cu toții fericiți,
dar putem fi părtaşi la bucurie.

Nu mai avem ce să apărăm.
Totul a fost apărat.

Nu ați murit degeaba.
Şi noi vom veni pe urmele voastre.

Pentru tulburarea întregului vinovată este cealaltă jumătate.

Un singur dictator nu poate să schimbe
părerea generală despre democrație.

Nu noi şi ruşii suntem cei mai tari.
Acum, cei mai tari suntem noi şi chinezii.

Intelectualii ar trebui să se alăture majorității.
Mai mulți oameni ştiu totdeauna mai multe lucruri.

Dragan Rajičić

Mori bărbăteşte!
Nu da şpagă doctorului!

Cei care spun că pentru toate acestea cineva este vinovat,
aceia încearcă să obstrucționeze ancheta.

Cheltuielile se înmormântare depăşesc valoarea decedatului.

Am fost comunist din convingere.
Am crezut că-mi va prinde bine.

Cu noi, puteți, ori aşa, ori pe dincolo.
Aici nu admitem nici un compromis.

Încă nu ne-am mişcat din loc,
dar nu puteți minimaliza importanța drumului parcurs.

Campania mea electorală va fi una pozitivă.
Voi vorbi despre mine numai la superlativ.

Noi, sârbii, avem un caracter bun,
dar ştim să fim răi cu cei care nu cred în aceasta.

Slobodan Simić

Nu pot să mai lucrez în diplomația sârbă.
Mă dor genunchii.

A trebuit să-i reducem la tăcere.
Altfel nu se putea discuta cu ei.

Mi s-a stricat televizorul.
Va trebui să văd atacul aerian pe fereastră.

Jefuim, violăm şi omorâm pe toată lumea.
Are cineva un program politic mai bun?

În istoria modernă niciun popor
nu a dispărut prin moarte naturală.
Pentru noi aceasta este o mare provocare.

Cum a fost socialismul?
Opt grade pe scara Merkel.

Războiul mediatic continuă.
A fost omorât redactorul şef.

Nu ne cereți să capitulăm.
Formulați-vă cererea puțin mai bine.

Vom începe reconstrucția morală,
imediat după ce vom stabili comisioanele.

A trebuit să-i omorâm.
Că, dacă noi nu-i omoram pe ei, nici ei nu ne omorau pe noi.

Au fost unii sceptici,
care credeau că un copil dintr-o familie mixtă
nu poate fi împărțit.

Milan Todorov

Aforismul este un roman care se citeşte dintr-o suflare.

Dacă graffiti este arta zidurilor,
atunci ce este închisoarea?

Cei care ştiu ceva,
trebuie să se prezinte de îndată la poliţie.

Soarele se naşte iar,
deşi a mai răsărit odată, cum nu se poate mai bine.

Cândva, în Serbia se trăia mai bine.
Omul îşi putea găsi de lucru în Germania.

În socialism, doi şi cu doi fac patru.
În capitalism, la fel. Dar ce diferenţă!

Zeii noştri seamănă cu cei antici,
cu precizarea că nu sunt frumoşi, puternici şi tineri.

Numărul suspecţilor creşte din zi în zi.
Neliniştitor este faptul că sunt mereu aceleaşi feţe.

Pe lista electorală sunt câţiva candidaţi.
Societăţii îi va fi greu să ghicească cine va fi ales.

Rastko Zakić

În pădure s-a exagerat cu democrația.
În fiecare an se schimbă frunzele.

Libertatea este condiția de bază,
dar nouă nimeni nu ne poate pune condiții!

Clasa muncitoare este scheletul sistemului nostru.

Cumpărați ceasul nostru deşteptător şi puteți dormi liniştiți!

Mereu revenim la origine,
pentru a ne convinge că am început bine.

Numai eroii pot suporta atâta umilință.

Oamenii trebuie făcuți fericiți,
chiar dacă vor trebui să moară cu toții!

Nu putem permite ca mingea să se rostogolească,
numai pentru faptul că e rotundă!

Poliția trebuie să fie mai puternică decât societatea,
pentru ca să poată să o apere.

După divorț, m-am întors la soție.
Nouă nici măcar divorțul nu ne-a reuşit!